

Tid Tisdagen den 18 mars 2014 kl 17.45 – 18.25
Plats Citykonferensen Ingenjörshuset, Malmskillnadsgatan 46
Justerat Torsdagen den 27 mars 2014

Per Ankersjö

Katarina Luhr

Närvarande

Beslutande ledamöter:

Per Ankersjö (C) ordföranden

Katarina Luhr (MP) vice ordföranden

Jonas Nilsson (M)

Torbjörn Erbe (M)

Per Ola Bosson (M)

Helena Levy (M)

Nils Ingelström (M)

Mikael Magnusson (S)

Fredrik Canerstav (S)

Stellan F Hamrin (V)

Tjänstgörande ersättare:

Magnus Liljegren (FP) för Frida Johansson Metso (FP)

Ellinor Rindevall (S) för Åsa Wester (S)

Charles Berkow (MP) för Mats E. P. Lindqvist (MP)

Ersättare:

Eva Runvald (M)

Andreas Lundin (M)

Ola J Hedin (FP)

Maria Brogren (C)

Måns Lönnroth (S)

Clara Lindgren (MP)

Tjänstemän:

Förvaltningschefen Gunnar Söderholm, Håkan Andersson, Gustaf Landahl, Daniel Selin, Kristofer Stjernqvist, Malin Tappesfur, Maria Svanholm, Emily Tjäder och Pia Winbladh Högfors samt personalföreträdaren Luis Lopez.

§ 1 Närvarorätt

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att ge närvarorätt vid dagens sammanträde till personalföreträdaren Luis Lopez.

§ 2 Val av justerare och tid för justering

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden utser vice ordföranden Katarina Luhr (MP) att tillsammans med ordföranden Per Ankersjö (C) justera dagens protokoll.

Justering sker torsdagen den 27 mars 2014.

§ 3 Anmälan av föregående protokoll

Protokoll 1/2014 från miljö- och hälsoskyddsnämndens sammanträde den 4 februari 2014 anmäls.

§ 4 Anmälan av inkomna skrivelser till miljö- och hälsoskyddsnämnden

Inkomna skrivelser m.m. till miljö- och hälsoskyddsnämnden enligt förteckningar från den 5 mars och den 18 mars 2014 anmäls.

§ 5 Anmälan av delegationsbeslut fattade inom miljöförvaltningen

Beslut

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner redovisningen av delegationsbeslut fattade inom miljöförvaltningen från och med 2014-01-11 – 2014-02-21.

Handlingar i ärendet

Lista över delegationsbeslut ur ECOS för delegationsperioden 2014-01-11 – 2014-02-21.

§ 6**Anmälan av protokoll från rådet för
funktionshinderfrågor**

Finns inget protokoll att anmäla.

§ 7**Genomförande av uppgradering av e-tjänster**

Dnr 2013-12937

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att uppdra till miljöförvaltningen att genomföra i ärendet beskrivet projekt i enlighet med finansieringsbeslut 2013-12-16 av stadsdirektören inom ramen för Stockholms stads IT-program för digital förnyelse.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att bemyndiga förvaltningschefen att teckna avtal för utveckling upp till av stadsdirektören beviljat belopp (se bilaga till förvaltningens tjänsteutlåtande).
- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att justera paragrafen omedelbart.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 21 februari 2014.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Mikael Magnusson m.fl. (S) enligt följande:

Vi tycker att projektet är bra och vill särskilt trycka på vikten av att förvaltningens e-tjänster är lättöverskådliga och användarvänliga. Vi har en förhoppning om att många av förvaltningens tjänster framöver kommer finnas tillgängliga

elektroniskt för Stockholms invånare för att underlätta kommunikationen mellan förvaltningen och medborgaren.

§ 8

Möjlighet att övergå till digital nämndhantering för miljö- och hälsoskyddsnämnden

Dnr 2013-7822

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att avvakta övergång till digital nämndhantering till dess upphandling av ny leverantör av surfplattor avslutats och en ny leverantör finns på plats.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 3 mars 2014.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Magnus Liljegren (FP), Mikael Magnusson m.fl. (S) och Stellan F Hamrin (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

Att bifalla förvaltningens förslag till beslut med tillägget att:

Övergång till digital nämndhantering sker i samband med att en ny miljö- och hälsoskyddsnämnd tillträder efter valet.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Magnus Liljegren (FP), Mikael Magnusson m.fl. (S) och Stellan F Hamrin (V).

Reservation

Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Mikael Magnusson m.fl. (S) enligt följande:

Digitala nämndhandlingar passar miljö-och hälsoskyddsnämnden bra som har få sekretessärenden och rätt infört kan det både sänka kostnaden och vara en miljövinst. Problemet är att det avtal som den borgerliga majoriteten tecknat för staden med Volvo IT skapar orimliga kostnader för digitala nämndhandlingar. En Ipad skulle kosta drygt 6000 kronor per år och ledamot i nämnden, något vi tidigare har varit kritiska emot. Avtalet med Volvo IT har inte bara gjort digitala nämndhandlingar omöjliga utan också hindrat förvaltningens IT-utveckling i stort.

Det är rimligt att tillfälligt stoppa övergången till digitala nämndhandlingar tills en billigare lösning finns. Synd att nämnden och förvaltningen under tiden halkar efter i den digitala utvecklingen.

§ 9

Överklagande av länsstyrelsens beslut om återförvisning av ärende om fläktbuller, Rindögatan 6, fastighet Nummerhästen 9

Dnr 2010-13587

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att yrka på att mark- och miljödomstolen upphäver länsstyrelsens beslut den 11 februari 2014, beteckning 5051-40528-2012, och fastställer nämndens beslut den 5 oktober 2012.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att som grund för yrkandet hänvisa till vad som anförs under förvaltningens synpunkter i kontorets tjänsteutlåtande.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att justera paragrafen omedelbart.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 4 mars 2014.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 10**Kontroll av insamlingssystem för förpackningar och tidningar 2013**

Dnr 2013-881

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens rapport av kontroll av insamlingssystemet för förpackningar och tidningar 2013.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att översända rapporten till trafik- och renhållningsnämnden samt Förpacknings- och tidningsinsamlingen AB.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 4 mars 2014.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Magnus Liljegren (FP) och Stellan F Hamrin (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Mikael Magnusson m.fl. (S) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:
 - 1 Att nämnden ges i uppdrag att tillsammans med Trafik- och renhållningsnämnden utreda möjligheten till insamling av glödlampor vid återvinningsstationerna.
 - 2 Att nämnden ges i uppdrag att med ökad prioritet arbeta med att förbättra möjligheterna till återvinning inom staden.

Vi anser att det är mycket bra att förvaltningen tagit medborgarnas klagomål rörande återvinningsstationerna på allvar och även involverat nämndens ledamöter i de omfattande kontroller som utförts under 2013. Det finns fortsatt stor förbättringspotential vad gäller stadens

återvinningsstationer och vi skulle vilja lyfta fram ett antal punkter som vi anser som mest angelägna:

- Tömnings- och städningsfrekvens kan utvecklas och bättre anpassas till tider och dagar då de flesta normalt använder återvinningsstationerna, t.ex. under helger.
- Stationerna används regelbundet av näringsidkare som snabbt fyller upp behållarna och detta är något som staden borde kunna komma till rätta med.
- Den stora mängden med grovsopor och elektronik som varje vecka lämnas vid återvinningsstationerna tyder på att stadens invånare finner det svårt att göra sig av med dessa saker på annat sätt. Även om ÅVC:n i Vanadis planeras öppna på nytt är bristen på ÅVC i innerstaden påtaglig och något som borde prioriteras.
- Antalet återvinningsstationer är alltför litet och staden bör utreda möjligheten till fler mini-stationer eller nedgrävda stationer såsom den vid korsningen Birger Jarlsgatan och Eriksbergsgatan.

Slutligen vill vi även lyfta fram problemet med den bristande tillgången till insamlingsstationer för glödlampor i Stockholms stad. Varje år slängs hundratusentals glödlampor i de vanliga soporna eller i glasbehållare. Med de nya lågenergilamporna förvärras problemet och spridningen av kvicksilver i naturen. Det är idag mycket svårt att på ett riktigt sätt återvinna en glödlampa i Stockholms innerstad. Vid kontakt med El-kretsen uppger de att det finns en lampbutik i Vasastan som kan ta emot glödlampor men detta är knappast tillräckligt för en stadsdel med över 50 000 invånare. Även om ansvaret för insamlingen ligger hos El-kretsen borde staden verka för att hitta lösningar som kan förbättra insamlingen, t.ex. genom att, precis som med batteriholkarna, erbjuda plats vid återvinningsstationerna. Den mobila insamlingen som idag cirkulerar i staden är en alltför flyktig och okänd lösning. Vi anser att en stad i världsklass bör kunna erbjuda sina invånare ett pålitligt och tillgängligt återvinningssystem.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Magnus Liljegren (FP) och Stellan F Hamrin (V).

Reservation

Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Mikael Magnusson m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Magnus Liljegren (FP) enligt följande:

Rapporten visar att FTI:s uppföljningssystem har blivit bättre, men likväl att det alltså kvarstår brister med nedskräpning och överfulla behållare som fortfarande måste åtgärdas. En viktig aspekt i detta är att det måste bli tydligare för stockholmarna vad som får slängas i återvinningsbehållarna och hur man går till väga för att återvinna övrigt avfall. Miljöförvaltningens pågående arbete med att inventera att näringsidkarnas egenkontroll beträffande avfallshanteringen är även en viktig pusselbit i detta.

För att återvinningen ska vara effektiv och begriplig behöver det dock bli ännu enklare att göra sig av med såväl förpackningar som övrigt avfall på ett miljöriktigt sätt. Därför förordar vi på sikt en lösning med fastighetsnära materialåtervinning.

§ 11**Tillsyn av båtklubbar 2013**

Dnr 2014-1389

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens rapport för tillsyn av båtklubbar 2013.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att översända rapporten till idrottsnämnden, Saltsjö-Mälarens Båtförbund (SMBF) samt Stockholms Seglarförbund (SSF).

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 4 mars 2014.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Magnus Liljegren (FP), vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Mikael Magnusson m.fl. (S) föreslår (se beslutet).

- 2) Stellan F Hamrin (V) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

Miljöförvaltningen får i uppdrag att redovisa för nämnden vilka legala åtgärder som kan vidtas för att stadens båtklubbar ska leva upp till stadens mål om en giftfri miljö.

Därutöver anförs att redan förra gången denna fråga redovisades för nämnden fanns åtskilliga brister även om 1 klubb då redovisade bra förhållanden. Nu anges som positiva tecken att ”flera klubbar insett värdet av en fungerande egenkontroll...” även om någon sådan självkontroll inte tycks ha existerat. Vi anser därför att staden måste se till att något verkliga händer.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Magnus Liljegren (FP), vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Mikael Magnusson m.fl. (S).

Reservation

Stellan F Hamrin (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) enligt följande:

Arbetet med att minska miljöpåverkan från båtklubbar har i Stockholm pågått under lång tid och miljöförvaltningen har varit involverad i miljöförbättrande projekt på Stockholms båtklubbar sedan 1990-talet. Trots detta visade miljöförvaltningens senaste tillsynsrapport att alla de tio båtklubbar som undersöktes under 2013 fick anmärkningar avseende framförallt bristande rutiner i samband med hantering av båtbottnfärg samt båtunderhåll.

Arrendeavtalen mellan staden och båtklubbarna bör tecknas för en så lång tidsperiod att arrendatorerna anser det motiverat att göra de investeringar som krävs, för att deras miljöpåverkan ska minska. Staden bör dessutom ställa krav på att klubbens medlemmar, alltså båtägarna, på sikt ska fasa ut miljöfarlig bottenfärg. Dessutom bör staden upprätta en fond för sanering av de förorenade områden som finns vid eller i anslutning till många av Stockholms småbåtshamnar. Krav på att bidra till fonden ska kunna ställas i samband med

arrendeavtalens tecknade. Fondens upplägg skulle kunna likna den lyckosamma saneringsfond som upprättades av bensinförsäljarna under 1990-talet (SPIMFAB). Ett möjligt alternativ eller komplement är att man i arrendeavtalen ställer krav på tecknande av en försäkring för att täcka kostnader förknippade med sanering av framtida skador. Vi anser dock att staden ska arbeta för att skadliga båtbottnfärger på sikt fasas ut, för att undvika ytterligare tillförsel av skadliga ämnen till mark och vatten. Båtbottnfärger kan undvikas t.ex. genom att använda alternativa metoder t.ex. båtbottnvättar för att avlägsna bottenpåväxt på båtar under säsongen. Staden bör ge information och stöd till båtclubbarna för inrättande av latrintankstömning, spolplattor och båtbottnvättar samt upprätthålla en tät dialog med båtclubbarna angående miljörelaterade problem, i syfte att öka kunskapen och förståelsen för dessa frågor. Vi anser också att båtclubbar som inte uppfyller kraven på rutiner för att skydda mark och miljö från skadliga ämnen ska kunna förlora rättigheten att bedriva verksamhet på platsen till förmån för föreningar som tar ett större ansvar för den miljöpåverkan som uppstår av verksamheten.

Särskilt uttalande lämnas av Mikael Magnusson m.fl. (S) enligt följande:

Arbetet med att minska miljöpåverkan från båtclubbar har i Stockholm pågått under lång tid och miljöförvaltningen har varit involverad i miljöförbättrande projekt på Stockholms båtclubbar sedan 1990-talet. Trots detta visade miljöförvaltningens senaste tillsynsrapport att alla de tio båtclubbar som undersöktes under 2013 fick anmärkningar avseende framförallt bristande rutiner i samband med hantering av båtbottnfärg samt båtunderhåll.

Arrendeavtalen mellan staden och båtclubbarna bör tecknas för en så lång tidsperiod att arrendatorerna anser det motiverat att göra de investeringar som krävs, för att deras miljöpåverkan ska minska. Staden bör dessutom ställa krav på att klubbens medlemmar, alltså båtägarna, på sikt ska fasa ut miljöfarlig bottenfärg.

§ 12

JO-anmälan med anledning av handläggningen av ärende rörande bullerstörningar från Hedvig Eleonora skolgård

Remiss från Justitieombudsmannen, dnr 6976-2013

Dnr 2009-5804

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att justera paragrafen omedelbart.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 14 februari 2014.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Magnus Liljegren (FP), vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Mikael Magnusson m.fl. (S) föreslår (se beslutet).
- 2) Stellan F Hamrin (V) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

Förvaltningens redovisning av ärendet bör avslutas med konstaterandet att ”Miljönämnden konstaterar att ärendet inte behandlats på ett snabbt och adekvat sätt och att ärendet därför ska avslutas snarast möjligt och senast före juli månad 2014.

Därutöver konstatera att

Detta ärende har uppenbarligen skötts på ett icke tillfredsställande sätt. Den totala handläggningstiden är alldeles för lång och kontakterna inom staden har inte fungerat på ett bra sätt. I den mån juridiska tolkningsfrågor skapar problem måste detta kunna lösas på ett betydligt snabbare sätt än vad som varit fallet i detta ärende.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Magnus Liljegren (FP), vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Mikael Magnusson m.fl. (S).

Reservation

Stellan F Hamrin (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Mikael Magnusson m.fl. (S) enligt följande:

Utan att vi tar ställning i sakfrågan är det inte rimligt att den som anmäler ett olägenhetsärende får vänta nästan 5 år på ett slutgiltigt beslut. Det blir ytterligare besvärande att motparten är stadens egna förvaltningar och bolag. Det borde finnas mycket bättre rutiner och samarbetarformsformer inom staden för att lösa frågan.

Vi har sett i flera fall att staden internt inte kan samarbeta och agerar minst sagt senfärdigt vid tillsynsärenden. Som exempel kan tas bassängbaden, dagvatten från vägtrafiken, åtgärder på skolor efter tillsyn och partiklar på innerstadsgatorna. Om inte staden själva är ett föredöme när det gäller hantering av tillsynsärenden, kan det försvåra övrig tillsyn.

§ 13**Redovisning av resultat från miljöförvaltningens tillsyn höga ljudnivåer, störningar från uteserveringar och evenemang 2013**

Dnr 2014-2493

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna rapporten.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 3 mars 2014.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 14**Utredning av bryggbad vid Kristinebergs och
Hornsbergsstrand****Remiss från kommunstyrelsen**

Dnr 2013-17501

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att översända förvaltningens tjänsteutlåtande och nämndens beslut till kommunstyrelsen.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att justera paragrafen omedelbart.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 3 mars 2014.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 15**Överklagande av föreläggande att vidta åtgärder för
ventilation****Yttrande till länsstyrelsen, dnr 5051-16663-2013**

Dnr 2011-8513

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden yrkar på att länsstyrelsen avslår överklagandet och fastställer miljö- och hälsoskyddsnämndens föreläggande.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden yrkar att i det fall länsstyrelsen inte delar nämndens bedömning mot bakgrund

av befintlig utredning i ärendet, yrka att länsstyrelsen inom ramen för sin provning inspekterar de lägenheter som föreningen uppger har klagomål på ventilationsbuller. Nämnden ska närvara vid inspektionen. Föreningen ska innan inspektion genomförs redovisa vilka lägenheter som lämnat in klagomål på buller från ventilationen.

- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att justera paragrafen omedelbart.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 3 mars 2014.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP), Mikael Magnusson m.fl. (S) och Stellan F Hamrin (V) enligt följande:

Med all respekt för att detta ärende kan vara besvärligt på olika sätt är det inte rimligt att handläggningstiden blir mer än 3 år. I detta avseende liknar det hanteringen av det ärende där JO ingripit. Vi hoppas att dessa dröjsmål inte drabbar fler ärenden.

§ 16

Yttrande om förslag till ändring av Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2005:9) om användning av viss symbol (Nyckelhålet)

Remiss från Livsmedelsverket, dnr 3198/2014

Dnr 2014-1145

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att justera

paragrafen omedelbart.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 25 februari 2014.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 17

Projektrapport: Kontroll av animaliska biprodukter i butiker

Dnr 2014-3017

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner anmälan om rapporten.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att överlämna rapporten till Livsmedelsverket och Jordbruksverket.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 25 februari 2014.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 18**Klottersanering i Stockholm, examensarbete från
Stockholms Universitet**

Dnr 2014-1378

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner rapporten.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 3 mars 2014.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Magnus Liljegren (FP) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:
 - 1 Att det vid upphandling av saneringstjänster uppställs ett krav på direktrapportering till miljöförvaltningen i samband med att saneringsuppdrag ska utföras i syfte att möjliggöra tillsyn på plats.
 - 2 Att striktare krav uppställs vad gäller kemikalieanvändning och uppsamling av tvättvatten.

Av Charlotta Sundins examensarbete framgår att det uppskattningsvis används 4500 liter kemikalier per månad vid klottersanering i Stockholm. Saneringsföretagen har därför en stor miljöpåverkan och bedriver enligt miljöbalkens nionde kapitel miljöfarliga verksamhet. Även om det sedan 2007 finns en klotterpolicy som anger vilka typer av kemikalier som ska tillåtas vid upphandling av sanering så finner vi det anmärkningsvärt att det i nuläget inte bedrivs någon tillsyn hos saneringsföretagen. Man kan som privatperson enkelt känna att det luktar mycket starkt och kemiskt på de platser där sanering ägt rum under de senaste dagarna och även om entreprenörerna sannolikt efterlever de krav som uppställts tycks det rimligt att verksamheter med den här typen av miljöpåverkan skulle utsättas för någon form av kontroll. Kemikalier som en gång kommit ut i vår miljö kan komma att påverka vår hälsa i flera generationer framöver. Vi håller med förvaltningen om att tillsyn på de aktuella företagens lager bör utföras och föreslår vidare att det i upphandlingspolicyen

införs ett rapporteringskrav som måste godkännas av entreprenören vid ingående av avtal. Även om saneringsuppdragen ofta utförs inom 24-48 timmar borde förvaltningen kunna få information om när och var sådan sanering ska ske och vid lämpligt tillfälle utföra stickprovskontroll.

Vi håller också med förvaltningen om att strängare krav vad gäller metoder och kemikalier bör kunna ställas i samband med upphandling. Upphandlande enheter inom Stockholms stad är sannolikt saneringsföretagen största kunder och har därför mycket stor möjlighet att påverka utveckling av mer miljövänliga saneringsmetoder. Så länge staden inte visar intresse för att driva en sådan utveckling framåt kommer troligtvis inte heller entreprenörerna lägga särskilt mycket energi på att förbättra sina tekniker.

Miljökravsspecifikationens text anger att "uppsamling och rening av tvättvatten bör i största möjliga utsträckning eftersträvas". Detta är en alltför vag formulering som inte uppmanar till efterlevnad och som enligt studien inte heller efterlevs. Om man från stadens sida menar allvar med ett sådant önskemål måste det utformas tydligare och även kontrolleras och eventuellt sanktioneras.

- 3) Mikael Magnusson m.fl. (S) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:
- 1 Att det vid upphandling av saneringstjänster uppställs ett krav på direktrapportering till miljöförvaltningen i samband med att saneringsuppdrag ska utföras i syfte att möjliggöra tillsyn på plats.
 - 2 Att striktare krav uppställs vad gäller kemikalieanvändning och uppsamling av tvättvatten.

Samt att därutöver anföra följande:

Staden har en mycket strikt och omfattande klotterpolicy, som vi har en rad synpunkter på. Däremot tycks staden helt sakna en policy för hur klottersanering ska gå till. Detta är inte acceptabelt.

- 4) Stellan F Hamrin (V) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

Miljönämnden bör begära att staden utformar en "klotterpolicy" som också inkluderar principer för klotterborttagning som ansluter till stadens miljöpolicy i

övrigt.

Därutöver anföra att

Staden har en mycket strikt och omfattande klotterpolicy, som vi har en rad synpunkter på. Däremot tycks staden helt sakna helt sakna en policy för hur klottersanering ska gå till, vilket innebär att de privata bolag som sköter verksamheten tjänar pengar på att förorena miljön. Detta är inte acceptabelt.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Magnus Liljegren (FP).

Reservation

Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Mikael Magnusson m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Stellan F Hamrin (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

§ 19

Aktualitetsförklaring av Promenadstaden Översiktsplan för Stockholm

Remiss från stadsbyggnadsnämnden

Dnr 2013-17269

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att justera paragrafen omedelbart.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 3 mars 2014.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och

Magnus Liljegren (FP) föreslår (se beslutet).

- 2) Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Mikael Magnusson m.fl. (S) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

Att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut.

Att därutöver anföra följande:

Vi vill likt förvaltningen poängtera vikten av ett helhetsperspektiv i ny- och ombyggnationen av Stockholms stad. Det ökande byggande, som Stockholm nu är i desperat behov av, kommer ofrånkomligen att innebära ökade målkonflikter. Alla frågor bör därför finnas med redan i uppstarten av kommande utbyggnadsprojekt så att avvägningar kan göras på ett tidigt stadium. Genom att alla berörda förvaltningar konsulteras från början, och att samtliga markanvisningar i staden bereds gemensamt innan markanvisningar beslutas, kan vi snabba upp processkedjan och öka kvaliteten i bygg- och stadsplaneprojekten. Därigenom kan utformandet av en bra stads- och boendemiljö främjas.

Helhetsperspektivet får ytterligare djup och relevans med framtida utmaningar som rör såväl klimatförändringar som fortsatt inflyttning. Det är viktigt att redan nu planera så att stadens framtida invånare har möjlighet att leva i en stad som fortsatt - och på nya nivåer - värnar om hälsa, miljö och säkerhet.

I den remitterade rapporten beskrivs dokumentet ”Bostadspotential i Stockholm” som ett underlag för att uppdatera översiktsplanen i den del som kallas ’fokusområde 2.7 Bostadsförsörjning i en växande stad’. Dokumentet, som de moderata borgarråden presenterat som vägen för att uppnå det bostadspolitiska målet, de satt upp i budgeten för 2014, innehåller principiella ställningstaganden som går utöver – och delvis vid sidan av – de fyra strategier som ingår i översiktsplanen. Bland annat gäller detta exploaterings-, skyddsavstånd och bevarandevärden. Det är därmed uppenbart att en aktualitetsförklaring av Promenadstaden – Översiktsplan för Stockholm måste innehålla ett ifrågasättande av de hittillsvarande strategierna; dels därför att de inte tycks styra utvecklingen, dels därför att ”Bostadspotential i Stockholm” levererar andra strategiska utgångspunkter.

Målsättningar som att göra Stockholm till en fossilbränslefri stad kommer endast att uppnås genom ett långsiktigt och aktivt arbete. Att ”glugga” staden utan att ta hänsyn till framtida konsekvenser i relation till ekologiska eller rekreativa värden är exempel på situationer vi socialdemokrater önskar undvika till förmån för ett genomtänkt helhetsgrepp på stadens utveckling. Vi ser allvarligt på den väntade höjningen av vattennivån, dels eftersom detta kan få negativa konsekvenser på vattenkvaliteten i allmänhet men också med anledning av de markföroreningar som kan komma att spridas med vattnet. Det är viktigt att adressera och planera för dessa utmaningar på ett tidigt stadium.

Att satsa på kollektivtrafik är vidare en grundbult för att nå mål om både bättre miljö och ökad tillväxt. Bättre kollektivtrafik skulle innebära färre bilar vilket skulle innebära såväl minskat buller som förbättrad luftkvalitet. Därför är det också viktigt att inte idag bygga bort möjligheterna till närliggande kollektivtrafik för framtiden.

Vi välkomnar förvaltningens tankar om att på ett tidigare stadium involvera medborgarna i planeringen av staden. Stockholm ska byggas för sina invånare, och det finns med all säkerhet bra förslag att integrera i stadsplaneringen bland dem. Vi vill även poängtera vikten av att Stockholm inte enbart ska vara en stad som är i världsklass utifrån egna projekt som Norra Djurgårdsstaden eller Hammarby sjöstad; Stockholm måste även vara världsbäst på att plocka upp nya innovationer och kunskap från andra städer och länder. Genom internationell samverkan kan vi utvecklas och bli ännu bättre.

Förvaltningen lyfter att planeringen även bör innehålla ställningstaganden till vad som inte är en önskvärd utveckling. Vi anser att ökad biltrafik och fördjupad segregation är exempel på utveckling som inte är önskvärd i framtidens Stockholm. Stockholm ska tillhöra alla invånare samt vara en bra miljö att vistas i. Därför förespråkar vi bland annat utökad kollektivtrafik, satsningar på byggnationer av hyresrätter och cykelvägar.

- 3) Stellan F Hamrin (V) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

I huvudsak instämma i förvaltningens förslag till synpunkter. Därutöver tillägga behovet av alternativa ekonomiska utvecklingslinjer utifrån risken för de återkommande

ekonomiska kriser som kännetecknat de senaste 20 åren liksom behovet av alternativa utvecklingslinjer utifrån kravet på att anpassa staden till den pågående klimatförändringen.

Översiktsplanen bygger på antagandet att regionen även fortsättningsvis kommer att utvecklas i samma takt som nu. Om detta vet vi mycket lite mer än att inga träd växer upp i himlen. Återkommande ekonomiska kriser har under de senaste decennierna inneburit att även dåliga mått som BNP utvecklats mycket lite. Risken för ex. en bostadsbubbla i Stockholm vid en ny ekonomisk kris måste betecknas som stor med de effekter på regionens utveckling som detta får. Dessa risker måste hanteras i ÖP.

Därutöver har vi en pågående beteendeförändring i samhället som bl.a. beror på klimatförändringen. Ett uttryck av denna förändring är att privatbilismen inte ökat efter 2008, vilket Översiktsplanen utgår från att den gör. Alla berörda myndigheter inkl. Trafikverket delar bedömningen att bilismen tycks ha stagnerat, men ingen myndighet har ännu lagt in denna förändring i sina prognoser, som redan idag för år 2013 visar fel med 10-15 %. Möjligheten av att denna förändring är bestående måste inkluderas i planen.

Klimatet fortsätter att förvärras i allt snabbare takt. Detta kommer att ställa krav på fler kostsamma åtgärder, vilket påverkar regionens utveckling, men också krav på anpassning av planeringen. Det sistnämnda gäller biltrafiken i stort som måste anpassas till skärpta krav på utsläpp av växthusgaser (jmf också utvecklingen enligt ovan) inklusive ett stopp för den s.k. Förbifarten. Det innebär också att kollektivtrafiken måste byggas ut långt mer än ÖP beskriver. Det gäller också anpassningen till det stigande havet, där risken för att havsytan i Stockholm år 2100 har stigit med 1 m är betydande (jmf IPCC-5 2013). En sådan utveckling innebär att havsvatten tränger in i Mälaren långt före år 2100 och innebär att "Nya Slussen", om den byggs, måste rivs långt i förväg. Det innebär också att ledningsdragning och infrastruktur snabbt måste anpassas till en helt ny situation.

En effekt av klimatutvecklingen är också behovet av mer grönområden och mer vatten för att motverka effekten av varmare somrar (se rapport i ärende 20 nedan).

Promenadstaden bygger på grönområden, som då minskar, och har inge plan för mer vattenområden.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Per

Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Magnus Liljegren (FP).

Reservation

Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Mikael Magnusson m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Stellan F Hamrin (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Magnus Liljegren (FP) enligt följande:

För att ytterligare stärka hållbarhetsperspektivet i stadens planering bland annat genom utökad kunskapsbildning och program för större områden vill vi betona och utveckla miljöförvaltningens skrivningar om en ökad gemensam beredning vad gäller fysisk planering och markanvisning.

Huvudansvaret bör vara oförändrat och genom en tidig gemensam beredning kan ändamålet och syftet med en markanvisning klargöras för alla berörda parter redan från start. På samma sätt ges de tekniska förvaltningarna möjlighet att tidigt lyfta sina respektive ansvarsområden så att svårigheter kan identifieras och åtgärdas innan det är för sent eller mycket kostsamt.

Vidare kan uppföljning av markanvändning, miljöprofil och innovationsgrad utvecklas med hjälp av fackförvaltningarnas expertis. Markanvisningsavtal och program kan då utvecklas så att kraven på hållbarhet, energianvändning och klimatanpassning tydligare än idag formuleras för att uppnå de visioner som kommunfullmäktige beslutat om.

§ 20**Klimatförändring och Stockholms stad****Remiss från kommunstyrelsen**

Dnr 2013-17508

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att justera paragrafen omedelbart.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 5 mars 2014.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Magnus Liljegren (FP) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Mikael Magnusson m.fl. (S) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:
 - 1 Att i huvudsak godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande.
 - 2 Att en tydlig genomförandeorganisation för klimatanpassningsfrågor skapas inom staden, med en tydlig ansvarsfördelning.
 - 3 Att fortsatta utredningar, med konsekvensanalyser samt ekonomiska redogörelser för innebörden av att Mälaren på sikt kan utvecklas till en havsvik, genomförs.
 - 4 Att staden tar fram studier för risken för översvämningar.
 - 5 Att rapporten kompletteras med en gap-analys.
 - 6 Att staden gör en analys av vilka tröskelnivåer som finns vid olika extrem nederbörd.
 - 7 Att staden tar fram ett program för hanteringen av hårdgjorda ytor och hur dessa kan ersättas av gröna ytor, träd och övrig växtlighet för att minska risken för översvämningar.
 - 8 Att staden för samlad uppföljning och utvärdering av arbetet med klimatanpassning.
 - 9 I övrigt anföra följande:

Det är utmärkt att detta material har tagits fram som en komplettering av tidigare kunskap. Nu är det hög tid att se långsiktigt och redan idag planera för att minska följderna av klimatförändringarna. När Stockholm växer och utvecklas är det av största vikt att tillräcklig kunskap om eventuella effekter av ett förändrat klimat ligger till grund för en fortsatt stadsutveckling. Det är mycket bekymmersamt att medeltemperaturen vid slutet av detta århundrade kan ha ökat till mellan 4-6 grader och nederbörden samtidigt ökat med

cirka 20 procent per år samt att havsnivån kan ha höjts med cirka en halvmeter, med högsta sannolikhet som ett resultat av människans oförmåga att ställa om. Samtidigt som vi måste intensifiera klimatomställningen är det viktigt att begränsa de negativa effekterna av de klimatförändringar som kommer att ske. En temperaturhöjning på två grader ser i nuläget ut att passeras redan runt 2030 för Stockholmsregionen.

Det är viktigt att frågan samordnas av kommunstyrelsen. Alla avvägningar och beslut rörande klimatanpassningar måste redan nu in i berörda förvaltningar och nämnder.

Anpassningsarbetet bör integreras i redan pågående processer för att lyckas väl. Men det behövs även en samlad uppföljning och utvärdering av arbetet med klimatanpassning, något som enligt rapporten idag helt saknas. Det är viktigt att fortsätta arbetet med att studera hur dricksvattenkvaliteten kan säkras och vilken framtida kapacitet som stadens reningsanläggningar behöver till följd av ökad nederbörd och fler invånare.

Det behövs fortsatta utredningar och konsekvensanalyser samt ekonomiska redogörelser för innebörden av att Mälaren på sikt kan utvecklas till en havsvik, vilket hotar vår nuvarande dricksvattentäkt. Åtgärderna för detta behöver belysas redan nu även om det ligger långt fram i tiden. Valet av åtgärd strukturerar vår framtid och i detta skede är det viktigt att få fram tillräckligt mycket information så att beslut som tas idag inte låser i regionen i fel lösningar.

Det behövs även ett program för hanteringen av hårdgjorda ytor och hur dessa i flera fall kan ersättas av gröna ytor, träd och övrig växtlighet. Även blåstrukturen med vatten är viktigt för svalka vid stora värmeböljor. Det behövs en analys av vilka tröskelnivåer som finns vid olika nederbörd och staden behöver vidare utreda risken för översvämningar.

För ny bebyggelse vid vattennära läge behöver planeringen i ett tidigt skede ta höjd för högre vattennivåer och åtgärder behöver vidtas för ett förändrat klimat redan nu.

Länsstyrelsens rekommendationer för lägsta grundläggningsnivåer längs länets Östersjökust bör följas. Östersjöns och Mälarens vattennivåer är en viktig framtidsfråga för såväl Stockholm som för andra regioner. Det är också en nationell fråga av stor dignitet. Att ha säkerhetsmarginaler och inte fortsätta bygga för nära vattnet är mycket viktigt. Redan idag behöver bebyggelsen lokaliseras, placeras och utformas på ett sätt som är hållbart över tid. Extra marginal skall om möjligt hållas till byggnader

och anläggningar med samhällskritiska funktioner.

Det råder osäkerhet om hur mycket havsytan kan stiga och det är även möjligt att den stiger över beräknade maxnivåer. Hur mycket den globala havsytan kan förändras på lång sikt inrymmer stora osäkerheter. Stockholms stad ska agera kraftfullt och vara ledande i arbetet med klimatanpassning av den bebyggda miljön. Klimatförändringarna är en av mänsklighetens största utmaningar.

Även ett mer omfattande samarbete över kommun-, läns- och nationsgränser är nödvändigt. Framförallt för fysiska åtgärder för att hejda effekterna av ökade vattennivåer i t.ex. Mälaren och Östersjön. Redan nu förekommer det ibland att vattennivåerna i Östersjön är högre än i Mälaren. Eftersom Östersjön står i förbindelse med världshaven kommer problemen att tillta i takt med den globala temperaturhöjningen. Detta kan gå snabbare än man tidigare trott.

Därför bör Stockholms stad ta initiativ till en mer omfattande utredning som tar fram konkreta förslag till olika skyddsåtgärder som kan begränsa vattenhöjningen i Östersjön. Utredningen bör göras i kontakt med staten (t.ex. länsstyrelser, MSB och SMHI), Kommunförbundet Stockholms Län, landstingen och kommunerna utmed Östersjön och Mälaren. Utredningen ska också ta del av de internationella erfarenheter som finns av höjda havsnivåer.

Eftersom övriga länder kring Östersjön har samma problem med vattennivåerna bör kontakterna med dessa länder intensifieras. Nederländerna har under århundraden hanterat sitt kritiska låglänta läge intill havet. Åtgärder handlar t.ex. om att bygga barriärer/vallar mot havet. Liknande åtgärder blir nödvändiga även för att skydda bland annat Stockholm. Det handlar i så fall främst om fördämningar i strategiskt viktiga sund som i en del fall ligger utanför Stockholms kommun. Havsvattenhöjningarna blir direkta problem för exempelvis Österåker, Vaxholm, Nacka och Värmdö som rimligen också vill etablera skyddsåtgärder. En del lågt belägna skärgårdsöar kommer att behöva evakueras. Det finns också anledning att kontakta havskommuner i sydvästra Sverige för att utröna möjligheterna att där begränsa inflödet av havsvatten mot kusterna och in i Östersjön. Exempel på sådana kommuner är Malmö, Helsingborg, Landskrona Vellinge och Trelleborg. Detta bör också vara intressant för t.ex. Helsingör och Köpenhamn.

- 3) Stellan F Hamrin (V) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

Vi delar de synpunkter som förvaltningen för fram men vill tillägga de synpunkter beträffande det stigande havet som framförs nedan.

Eftersom alla landets myndigheter officiellt hänvisar till SMHI:s nu 4 år gamla bedömning (2010), vars underlag är sekretessbelagt och inte kan granskas, återfinns självklart samma uppgifter i denna rapport.

Därutöver hänvisar rapporten till sammanfattningen i IPCC:s nya och ”högre” bedömning från september 2013, som SMHI inte beaktat (vilket rapporten också anmärker på i försiktiga ordalag). Rapporten konstaterar dock tydligt att Stadens egen bedömning bara gäller till år 2100 långt innan Nya Slussen, som ska skydda Mälaren, når de utlovade 100 åren. Rapporten slår fast att IPCC nu anger + 0,98 m som den högre sannolika gränsen för det globala medelvärdet för år 2100 (men anger på ett annat ställe den felaktiga siffran + 0,86). Med landhöjningen blir den korrekta siffran + 0,48. Rapporten har emellertid då utelämnat den regionala avvikelserna som alltid måste adderas till den globala medelnivån. FOI och Länsstyrelsen har angivit denna siffra (medelvärde med stor variation) till + 0,15 m (01, - 0,2), vilket innebär att redan denna kvantifierbara bedömning från IPCC innebär en medelvattennivå i Stockholms saltsjö år 2100 på + 0,65 m (inte 0,5 som staden och rapporten anger).

Därutöver anger IPCC i ett särskilt delkapitel att det pågår kalvning av isberg i Väst-Antarktis utifrån en glaciologisk process man nu inte kan matematiskt beskriva, men som man ändå är säker på fortskrider. Till år 2100 är det maximala spannet för denna ytterligare ökning av havsnivån mellan 0,003 och 3,0 m, men man uppskattar det mest sannolika värdet till 0,3 m (”several decimeters”). Detta stöds av de senaste rönen från Stockholms Universitet i en artikel i Nature beträffande situationen vid tidigare perioder med den nu framöver beräknade globala medeltemperaturen, men man tror snarare på en snabbare stigningstakt. IPCC anger att detta värde ska adderas till den tidigare bedömningen, vilket för Stockholms del innebär en nivå i Saltsjön på minst + 1,0 m år 2100.

Det är 0,5 m mer än stadens och rapportens bedömning och stämmer väl med bedömningar från Arktiska Rådet, Världsbanken m. fl. Det innebär att Mälaren påverkas av

saltvatten långt innan år 2100. Denna möjlighet är helt exkluderad i rapporten och beaktas därför inte liksom inte heller effekterna av detta på staden som helhet.

Dock avser länsstyrelsen (muntl. uppgifter) att i vår fastställa den nedre gräns för byggande vid Östersjön som man tidigare föreslagit. Det avstyrktes då av Stockholms stad (möjligen p.g.a. det planerade Slussenbygget). Länsstyrelsen utgår från samma betraktelsesätt inkl. behovet av en seriös riskanalys som vi nu i ett par år framfört och som delvis finns redovisat ovan. Det kan tilläggas att Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap inkl. Trafikverket i sitt arbete med Västra Götalandsregionen och Vellinge kommun (Skanör o Falsterbo) också de utgår från liknande bedömningar. Malmö kommun har nyligen tillsatt en "haverigrupp" med anledning av oväntat höga havsnivåer vid den senaste stormen, som riskerade att "dränka" den nybyggda "city-banan".

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Magnus Liljegren (FP).

Reservation

Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Mikael Magnusson m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Stellan F Hamrin (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

§ 21

Remiss om Fossilbränsleoberoende organisation 2030 Remiss från kommunstyrelsen

Dnr 2013-17502

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att justera paragrafen omedelbart.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 4 mars 2014.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Magnus Liljegren (FP), Mikael Magnusson m.fl. (S) och Stellan F Hamrin (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:
 - 1 Att arbetet med att fasa ut den fossila energin vid direkt energianvändning i staden påskyndas.
 - 2 Att beräkningsmetoder för indirekt energianvändning utvecklas för att varor och tjänster med så liten klimatpåverkan som möjligt ska kunna upphandlas.
 - 3 Att underlag tas fram från förvaltningar och bolag om de varor och tjänster som används för att en bedömning av vilka av dessa som kan ha störst klimatpåverkan och därför bör åtgärdas först.
 - 4 I övrigt anföra:

Rapporten visar tydligt att mycket är kvar att göra för att uppnå den fossilbränsleoberoende organisationen i staden.

Vad gäller arbetet med direkt energianvändning är kunskapen relativt god och här är det viktigaste att man t.ex. snabbar på processerna för att fasa ut de fossila bränslen som används i fjärrvärme- och gasnätet, att fordon som används inom tjänsten eller transportfordon drivs på förnybara bränslen, och att resor som minskar eller styrs om till fossilbränsleoberoende färdmedel, osv. Här kan vi redan idag arbeta för att ställa om baserat på den kunskap som vi har.

Det är även mycket viktigt att krav ställs på att inhyrda tjänster, hyrda lokaler, byggarbeten eller transporter, är fossilbränslefria, i den mån det är möjligt.

Vad gäller arbetet med den indirekta energianvändningen, t.ex. inköp av varor och tjänster, är kunskapen bristfällig. Det är av största vikt att beräkningsmetoder tas fram för hur fossiloberoende varor och tjänster påverkar stadens verksamhet och hur vi kan ställa om till varor och tjänster som produceras utan fossil energi. Detta arbete måste påbörjas skyndsamt.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Magnus Liljegren (FP), Mikael Magnusson m.fl. (S) och Stellan F Hamrin (V).

Reservation

Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Mikael Magnusson m.fl. (S) enligt följande:

Uppgiften att göra Stockholmskommuns egen organisation fossiloberoende till 2030 är ett viktigt steg för att göra Stockholm till en fossilbränslefri stad. Utredningen, som presenteras här, om förutsättningarna för att stadens egen organisation ska vara fossilbränsleoberoende 2030, visar att uppgiften är omfattande. Denna nödvändiga omställning kommer att kräva genomgripande politiska och organisatoriska beslut, en ökad investeringsnivå och ökat pådrivande samarbete med andra aktörer som SL/landstinget, Fortum, olika nyckelbranscher, och inte minst staten. Nuvarande regering har visat en anmärkningsvärt låg handlingskraft i omställningsarbetet.

Vi ställer oss bakom miljöförvaltningens synpunkter. I beaktande av att vi socialdemokrater har högre ambitionsnivå, än det sittande borgerliga styret, när det gäller att fasa ut fossilbränslena från vår stad, kommer vi socialdemokrater att vara en konstruktiv aktör för att snabbt öka arbetsintensiteten för att göra kommunens egen organisation fossilbränsleoberoende.

Särskilt uttalande lämnas av Stellan F Hamrin (V) enligt följande:

Vi noterar med tillfredsställelse att omställningen till en fossilbränsleoberoende organisation bara leder till marginellt ökade kostnader och hoppas få möjlighet att med förslaget som grund börja genomföra förslaget redan i höst.

§ 22**Förslag till detaljplan för Obeliskens 25 i stadsdelen Södermalm****Remiss från stadsbyggnadsnämnden**

Dnr 2011-18835

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden tillstyrker planförslaget under förutsättning att:
 - Staden säkerställer att kvalitetshöjning av skolgården genomförs.
 - Antalet bilparkeringsplatser motsvarande 1,0 plats/lägenhet reduceras till förmån för cykelparkeringsplatser.
 - Stadens cykelparkeringsnorm om 1,5 platser/lägenhet uppfylls.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att justera paragrafen omedelbart.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 5 mars 2014.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Magnus Liljegren (FP) och Mikael Magnusson m.fl. (S) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Stellan F Hamrin (V) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

Att tillstyrka planförslaget under förutsättning att:

- 1 Staden säkerställer att kvalitetshöjning av skolgården genomförs.
- 2 Antal parkeringsplatser motsvarande 1 plats/ lägenhet reduceras till 0,1-0,3 platser per lägenhet till förmån för cykelparkeringsplatser och eventuell infrastruktur för elbilspool för de boende.
- 3 Stadens cykelparkeringsnorm om 1,5 platser/lägenhet uppfylls.
- 4 I övrigt bifalla förvaltningens förslag till beslut.
- 5 Justera beslutet omedelbart.

Vi anser att det är viktigt att man för skolgårdar använder sig av en lekvärdesfaktor. Detta är speciellt viktigt i föreliggande fall där skolgården är mycket liten i relation till hur många

barn som utnyttjar gården. Man bör även se över om en ändrad utformning av gården kan leda till lägre bullernivåer. Vi anser även att det är viktigt med en låg parkeringsnorm i detta centrala, kollektivtrafikförsörjda läge vid en skola.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Magnus Liljegren (FP) och Mikael Magnusson m.fl. (S).

Reservation

Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Stellan F Hamrin (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Mikael Magnusson m.fl. (S) enligt följande:

I stora delar instämmer vi i förvaltningens förslag till beslut. Projektets läge och storlek bara ett stenkast från Skanstull med flera tunnelbanelinjer och bussar passar det utmärkt att sänka parkeringsnormen. Vilket skulle sänka kostnaden för projektet och öka miljönyttan då flera hänvisas till kollektivtrafiken. Vi anser att en halvering av parkeringsnormen till högst 0.5 platser per lägenhet vore lämpligt vilket är i linje med hur det byggs i Norra Djurgårdsstaden.

§ 23

Ansökan om tillstånd enligt miljöbalken till grundvattenbortledning vid byggande och drift av Förbifart Stockholm

Remiss från mark- och miljödomstolen, mål nr M 3346-11

Dnr 2011-18905

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att yrka på att mark- och miljödomstolen ska fastställa särskilda villkor om kompensationsåtgärder för de arbeten som ska utföras inom Hansta, Grimsta och Sätraskogens naturreservat samt Igelbäckens kulturresevat i enlighet med vad som anges i förvaltningens yttrande.

- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att vidhålla sitt tidigare yrkande om att störningar under byggtiden som inte är kopplade till den sökta vattenverksamheten i första hand ska regleras genom kontrollprogram som Trafikverket ska upprätta i samråd med tillsynsmyndigheten och inte genom tillståndsvillkor.

För det fall domstolen väljer att villkorsreglera dessa störningar tillstyrker nämnden sökandens villkorsförslag med de justeringar som framgår av förvaltningens yttrande gällande villkoren för *Luftburet buller* (p.28), *Skyddsinfiltration vid schakter* (p.32) samt *Tillförsel av vatten till Igelbäcken* (p. 23).

Vad gäller Trafikverkets villkorsförslag för *Stomljud* (p. 29) vidhåller nämnden sitt tidigare yrkande om en justering av de föreslagna ljudkraven samt ett förtydligande av villkoret i enlighet med vad som anges i förvaltningens yttrande gällande arbetstider och överskridanden av stomljud.

- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att översända beslutet till mark- och miljödomstolen.
- 4 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att justera paragrafen omedelbart.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 3 mars 2014.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Magnus Liljegren (FP), vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Mikael Magnusson m.fl. (S) föreslår (se beslutet).
- 2) Stellan F Hamrin (V) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

Avstyrka ansökan och avvakta med hela projektet i väntan på en ny samhällsekonomisk analys inkluderande uppfyllandet av klimatmålet och det faktum att privatbilismen efter 2008 inte längre ökar och i vissa avseenden t.o.m. minskar. Och där en lösning med kraftigt utbyggd kollektivtrafik utgör ett alternativ förslag.

Vi noterar därutöver de stora skador som beräknas uppstå på berörda naturreservat och Natura 2000-ormåden och då

speciellt i Hansta-området och vill understryka behovet av de åtgärder som förvaltningen föreslår. Skapandet av en ny, meandrande fåra för Igelbäcken med tillskott av tillräcklig mängd vatten är speciellt viktig liksom garantin för att grundvattenförhållandena inte påverkas eftersom detta oundvikligen leder till allvarliga skador på alla former av våtmarker och de djur och växter (inkl. sådana som är listade i Art- och Habitatdirektivet).

Därutöver kan konstateras att de befarade skadorna på Natura 2000 områden förefaller vara av den storleksordning att projektets laglighet kan ifrågasättas och vi förutsätter att denna fråga behandlas med full respekt för EU-direktivets anda och bokstav. Och att projektets storleksordning inte gör att dessa mål ifrågasätts.

Vid anläggandet av dammar måste det från början vara klart om dessa ska hysa fisk eller inte, eftersom detta har en avgörande påverkan på dammens ekosystem i övrigt. Om fisk ska finnas bör djupet vara > 2 m, i annat fall för att ex. skydda groddjur och gynna fågel helst < 1 m.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Magnus Liljegren (FP), vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Mikael Magnusson m.fl. (S).

Reservation

Stellan F Hamrin (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) enligt följande:

Ärendet beskriver vilka olägenheter för boende, framför allt i miljonprogramsområden, som byggande av Förbifarten kommer att orsaka. Förutsättningarna för det rörliga friluftslivet kommer att försämrats avsevärt i t.ex. Sätterskogens naturreservat på grund av buller och sämre framkomlighet under den åtta år långa byggtiden.

Trafikverkets ansökan visar även mycket tydligt vilka stora långsiktiga konsekvenser som kommer ses i flera av de berörda naturreservaten. I Sättra kan t.ex. grundvattensänkningen komma att påverka 34 % av reservatets yta. Och i Hansta försvinner en del av reservatet

för gott. Områden som Sätmaskogens naturreservat och Igelbäckens kulturresevat är särskilt viktiga för Stockholmare i närområdet som inte har egna tomter. Utöver att Förbifart Stockholm är en ekonomisk, klimat- och miljömässig katastrof framgår tydligt av detta ärende att projektet kommer att innebära särskilda påfrestningar för boende i redan utsatta områden.

Detta är bara några anledningar till att vi anser att projektet Förbifart Stockholm ska stoppas.

§ 24

Ansökan om tillstånd enligt miljöbalken för tillfällig hamnverksamhet i samband med byggnationen av Förbifart Stockholm

Remiss från mark- och miljödomstolen, mål nr M 3345-11, M 3343-11 och M 3342-11

Dnr 2011-18903, 2011-18900 och 2011-18898

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden yrkar att mark- och miljödomstolen ska fastställa särskilda villkor om kompensationsåtgärder för de arbeten som ska utföras inom Sätmaskogens naturreservat i enlighet med vad som anges i förvaltningens yttrande.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden yrkar att mark- och miljödomstolen ska fastställa sökandens villkorsförslag gällande *buller från hamnens bygg och rivningsskede* med de justeringar som framgår av förvaltningens yttrande.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden yrkar att sökanden ska komplettera sin ansökan med uppgifter om hur stor ljuddämpning av de momentana ljuden som kan uppnås genom att bergmassor krossas på plats till mindre fraktioner.
- 4 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att översända beslutet till mark- och miljödomstolen.
- 5 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att justera paragrafen omedelbart.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 3 mars 2014.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Magnus Liljegren (FP), vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Mikael Magnusson m.fl. (S) föreslår (se beslutet).
- 2) Stellan F Hamrin (V) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

Avstyrka ansökan och avvakta med hela projektet i väntan på en ny samhällsekonomisk analys inkluderande uppfyllandet av klimatmålet och det faktum att privatbilismen efter 2008 inte längre ökar och i vissa avseenden t.o.m. minskar. Och där en lösning med kraftigt utbyggd kollektivtrafik utgör ett alternativ förslag.

Vi noterar därutöver de allvarliga störningar och skador som uppstår vid arbetet och delar helt de synpunkter som förs fram av förvaltningen.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Magnus Liljegren (FP), vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Mikael Magnusson m.fl. (S).

Reservation

Stellan F Hamrin (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

§ 25**Remiss om Stadens energiarbete i egna fastigheter
Remiss från kommunstyrelsen**

Dnr 2013-17505

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att justera

paragrafen omedelbart.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 4 mars 2014.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Magnus Liljegren (FP) och Mikael Magnusson m.fl. (S) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Stellan F Hamrin (V) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:
 - 1 Att godkänna och överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.
 - 2 Att representanter för Stockholms stad får i uppdrag att kommunicera med statsmakterna om hur nya lagar kan bromsa stadens och landets klimatarbete genom att begränsa mikroproduktion av el.
 - 3 Att därutöver anföra följande:

Remissen är intressant och ger ett bra underlag för stadens arbete med egen energiproduktion i dagsläget. Vi tycker dock att det är viktigt att klargöra att utredningen beskriver vad som är lönsamt och möjligt idag och inte vad som är lämpligt på sikt. Det är t.ex. viktigt att klargöra att man inte anser att egenproducerad vindkraft i staden är lönsamt idag, däremot sker just nu en snabb teknikutveckling vilket kan innebära att förändringar i elpris och teknik kan göra att el eventuellt kan produceras på ett lönsamt sätt i staden i framtiden.

Vi tror även att vindhastigheten kan variera inom staden vilket gör att en utvecklad teknik framöver skulle kunna matchas med en vindkarta över staden för att hitta de bästa lägena.

Det är av största vikt att en lagändring gällande mikroproduktion av el, stimulerar utbyggnaden av förnybar el, istället för att hämma utbyggnaden.

Det är också viktigt att staden för en diskussion med Fortum om den prissättning som gör det olönsamt att producera egen solvärme på sommaren.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Magnus Liljegren (FP) och Mikael Magnusson m.fl. (S).

Reservation

Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Stellan F Hamrin (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Mikael Magnusson m.fl. (S) enligt följande:

Ökade ambitionsnivåer och ett intensivare arbete för att energieffektivisera och producera egen el på kommunens egna fastigheter – är viktigt för kunna fasa ut de fossila bränslena ur kommunens egna verksamheter och organisation.

Det är viktigt att investeringar nu görs i större skala av produktion av el inom staden, inte minst solcellsel. Ett stort problem är dock att regeringen lagt fram ett förslag, om skatteregler för egenproduktion av el, som kommer att utgöra ett stort hinder för utbyggnaden av egenproducerad el. Det lär således också krävas ett regeringsskifte på nationell nivå för att Stockholm snabbt ska kunna öka produktion av egen förnybar el.

§ 26**Motion (2013:78) om policy för att minska elförbrukning från belysning i Stockholm stads verksamheter och bolag****Remiss från kommunstyrelsen**

Dnr 2013-17519

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att justera paragrafen omedelbart.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 3 mars 2014.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 27

Tillsyn över PCB i byggnader

Tillsynsrapport 2013

Dnr 2014-1503

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner rapporten.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 3 mars 2014.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Mikael Magnusson m.fl. (S) enligt följande:

Nya åtgärder krävs - luften verkar ha gått ut ur fastighetssektorns engagemang för PCB-sanering.

PCB är en kemikalie som en gång ansågs lämpad för användning inom en lång rad områden. Idag vet vi att PCB är farligt för både människan och för djur högt upp i näringskedjorna. Uttern dog till exempel nästan helt ut av höga PCB-halter i fisk. Den PCB sanering startade i slutet av 1990-talet var och är högst motiverad.

Vi stöder förvaltningens inriktning på fortsatt tillsyn och

förväntar oss att förvaltningen med lämpliga intervall rapporterar om sina erfarenheter och slutsatser om vidare åtgärder.

§ 28

Tillsynsrapport 2013 Tvätteribranschen Redovisning av miljöförvaltningens rapport

Dnr 2014-2281

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner rapporten.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att överlämna rapporten till de verksamhetsutövare i branschen som miljöförvaltningen har i sitt miljötillsynsregister samt till Sveriges Tvätteriförbund.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 28 februari 2014.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 29

Tillsynsrapport 2013 för Fordonstvättar och depåer Redovisning av miljöförvaltningens rapport

Dnr 2014-2413

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner rapporten.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att överlämna rapporten till de verksamhetsutövare i branschen som miljöförvaltningen har i sitt miljötillsynsregister samt till Svenska Petroleum och Biodrivmedels Institutet.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 3 mars 2014.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP), Mikael Magnusson m.fl. (S) och Stellan F Hamrin (V) enligt följande:

Biltvättar är en stor verksamhet och rapporten redovisar mer än en halv miljon tvättar per år. Samarbetet med branschen verkar fungera hyfsat även om behovet av ytterligare information om vad och varför verkar återkomma gång på gång.

Förvaltningen borde till nästa rapport uppskatta hur stor belastningen på vattenmiljön av biltvättar faktiskt är (t ex tillförsel av tungmetallet till vatten i förhållande till andra källor). Det vore dessutom bra om förvaltningen kunde grovt uppskatta hur stort tillskottet är från svarttvättar och egentvätt.

§ 30**PVC produkter – tillsyn över detaljhandeln**

Dnr 2014-1924

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner rapporten.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att överlämna rapporten till Kemikalieinspektionen.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att överlämna rapporten för kännedom till besökta återförsäljare.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 3 mars 2014.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Magnus Liljegren (FP), Mikael Magnusson m.fl. (S) och Stellan F Hamrin (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:
 - 1 Att godkänna rapporten.
 - 2 Att överlämna rapporten till Kemikalieinspektionen.
 - 3 Att överlämna rapporten för kännedom till besökta återförsäljare.
 - 4 Att förvaltningen utarbetar en strategi för hur kemikalietillsynen hos företag kan skärpas för ett ökat skydd för hälsa och miljö.
 - 5 I övrigt anföra:

Rapporten visar tydligt på problemen med kemikalielagstiftning och kemikalietillsyn. I rapporten beskrivs att både leverantörer och återförsäljare har otillräckliga kunskaper om kemikalier och att de bryter mot kemikalielagstiftningen. Detta dåliga resultat sågs trots att företagen informerats före tillsynsbesöken. Förbjudna och skadliga ämnen hittades dessutom i ett flertal produkter. De konsekventa dåliga resultaten från olika uppföljningar av Reachs regler om information riskerar att undergräva tilltron till systemet.

Kemikaliearbetet måste föras på många olika nivåer. Det är i grunden viktigt att produkter som tillverkas och används i hushåll inte innehåller skadliga ämnen. Här måste kemikaliearbetet ske både i och utanför EU för att hälso- och miljöfarliga kemikalier ska kunna fasas ut. Det är dock av största vikt att det kemikaliearbete som sker på lokal nivå utformas för att effektivt kunna skydda människor och miljö. Vi anser att detta arbete inte är tillräckligt idag och detta stöds av rapportens innehåll. Det är inte heller första gången som tillsynsrapporter visar på verksamhetsutövers bristfälliga kunskaper om lagstiftningen. Tillsynsarbetet måste skärpas. Det måste bli enkelt och tydligt för verksamhetsutövaren vad

lagstiftningen säger och vad som krävs. Det måste även finnas en tydligare påföljd om lagstiftningen inte följs. Vi föreslår en informationskampanj där ett tydligt och lättillgängligt material om lagstiftningen om kemikalier i produkter tas fram och sprids, eventuellt i samarbete med Kemikalieinspektionen och handeln. Vid tillsyn är det viktigt att förvaltningen eller KemI agerar hårdare mot de företag som inte följer lagstiftningen. Vi föreslår därför att förvaltningen tar fram ett förslag på skärpt tillsyn med tydligare information om gällande lagstiftning och med nolltolerans mot de som sedan inte uppfyller lagkrav.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Magnus Liljegren (FP), Mikael Magnusson m.fl. (S) och Stellan F Hamrin (V).

Reservation

Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Magnus Liljegren (FP) enligt följande:

Rapporten från tillsynsprojektet visar att det alltjämt kvarstår mycket arbete för att säkerställa att kemikalielagstiftningen följs i detaljhandeln. En nyckelfaktor i detta är att hjälpa butikerna att kunna förstå och tillämpa denna mycket komplicerade lagstiftningen så att de vet vilka krav de ska ställa på sina leverantörer, hur de får fram information och hur de ska hantera frågor från kunder om kemikalieinnehållet i olika varor.

Rapporten är ett bra exempel på att det verkligen finns ett stor behov av det Kemikaliecentrum på miljöförvaltningen som Alliansen beslutade om att införa i samband med budgeten för år 2014.

Kemikaliecentrums funktion kommer utöver att vägleda stadens förvaltning att tillämpa stadens kemikalieplan vid upphandlingar också vara att bistå såväl allmänhet som näringsidkare i Stockholm i kemikalierelaterade frågor. Detta målmedvetna och systematiska arbete med såväl den egna organisationen som den privata sektorn ska leda till ett giftfritt Stockholm 2030.

Särskilt uttalande lämnas av Mikael Magnusson m.fl. (S) enligt följande:

Kemikalietillsynen har vårt fulla stöd.

Denna rapport visar hur viktigt det är att förvaltningarna samlat utövar tillsyn och informerar om ftalater och andra kemikalier.

Vissa av de besökta företagen ingår i stora kedjor, och vi utgår från att förvaltningarna - tillsammans med Svensk Handel och eventuellt också Kemikalieinspektionen - för vidare samtal med huvudkontoren om deras arbete och ansvar för att fasa ut de mest olämpliga kemikalierna.

§ 31

Tillsynsrapport 2013 Vägtrafik

Dnr 2014-2686

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner rapporten.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att överlämna beslutet till trafik- och renhållningsnämnden, Trafikverket samt trafikförvaltningen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 4 mars 2014.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Magnus Liljegren (FP) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

- 1 Översända rapporten till regeringen med begäran om skyndsamt beslut om rätt att införa miljözon för lätta fordon.

- 2 Samt anföra följande:

Av tillsynsrapporten framgår att miljöförvaltningen sedan

2008 hanterar ett klagomålsärende gällande överskridna miljö kvalitetsnormer. I juli 2012 återförvisade Mark- och miljödomstolen ärendet tillbaka till nämnden, vad avser kvävedioxid. Domstolen konstaterade att nämnden har tillsynsansvar över miljö kvalitetsnormerna. Domstolen bedömde att nämnden inte hade gjort tillräckligt mycket för att säkerställa att normen för kvävedioxid klaras.

I februari 2013 efterfrågade miljöförvaltningen trafikkontorets syn på åtgärder som SLB hade presenterat i en utredning från 2010. Trafikkontoret framförde i juni 2013 att det skulle kunna vara en bra åtgärd att införa miljözon för lätta fordon, men att detta inte är juridiskt möjligt i dagsläget.

Det skulle vara juridiskt möjligt för staden att införa miljözon för lätta fordon om regeringen beslutar om en ändring av trafikförordningen (1998:1276). I maj 2010 överlämnade Transportstyrelsen till regeringen ett förslag om en sådan ändring som skulle ge möjlighet för kommun att införa miljözon för lätta fordon. Förslaget finns i utredningen "Analys av möjligheten för kommuner att införa miljözoner för olika typer av fordon - Redovisning av regeringsuppdrag" daterat 2010-05-12. Utredningen kan nedladdas på https://www.transportstyrelsen.se/Global/Nyhetsarkiv/Vag/Rapport_kommuner_miljozoner.pdf

I samma utredning fanns för övrigt ett förslag om att kommuner skulle kunna få rätt att förbjuda dubbdäck inom ett område, i stället för som tidigare enstaka gator. Detta ledde till att Regeringen den 22 juni 2011 beslutade att ändra trafikförordningen (1998:1276) så att det blir möjligt att förbjuda dubbdäck på samtliga kommunala vägar inom ett område.

Däremot har det inte fattats beslut om förslaget att låta kommuner införa miljözon för lätta fordon. Det är dags för det nu.

Tillsynsrapporten ger vid läsning mellan raderna en tydlig bild av en nämnd som inte tar sitt ansvar.

Av rapporten framgår att tillsynen för vägtrafik "inriktar sig främst på att förbättra verksamhetsutövarna egenkontroll och säkerställa att verksamhetsutövarna bedriver ett kontinuerligt arbete med att minska sin miljö- och hälsopåverkan". Vi anser att detta är otillräckligt. Mark- och miljödomstolen slog fast i ett beslut sommaren 2012 att nämnden har tillsyn över att miljö kvalitetsnormer för luft klaras. Eftersom trafiken är det

största problemet för att klara en god luftkvalitet tar vi inte vårt ansvar om vi begränsar vår trafiktillsyn till att förbättra egenkontrollen och bedriva ett kontinuerligt arbete för att minska miljöpåverkan (vilket anses uppfyllas av verksamhetsutövarna). Det behövs mer.

Ibland talas om en "tillsynstrappa". När det handlar om tillsyn över stadens åtgärder för att klara miljökvalitetsnormen tycks nämnden ha fastnat på första steget. Mot bakgrund av de påpekanden vi fått från länsstyrelse och domstol för vårt bristande agerande om luftkvaliteten är det särskilt illa att nämnden inte gör mer avseende kväveoxiderna än att kontakta trafikkontoret i februari 2013 och nöja sig med ett passivt svar i juni samma år. Trafikkontoret har varit motsträviga i flera år.

När rapporten redovisar att trafikkontoret uppger "att det inte är möjligt att förbjuda den tunga trafiken på Hornsgatan" framgår inte vad trafikkontoret baserar detta ställningstagande på eller om förvaltningen granskat deras underlag. Vi vill påminna om att trafikkontoret och nämnden tidigare motiverat sin brist på handling med att det behövs trafikmätningar. När trafikmätningarna sent omsider presenterades glömde man att presentera resultatet för nämnden tills Miljöpartiet och medierna tagit upp saken. Även sedan trafikmätningarna presenterats har trafiknämnden varit ovilliga att agera.

När trafikkontoret nu önskar sig en ändring av trafikförordning för att ge möjlighet att införa miljözon kan vi inte undgå att undra om det är bara ett svepskäl, bekvämt att ha någon annan att skylla på (i detta fall en passiv Alliansregering) eller om den borgerliga majoriteten på allvar skulle använda sig av den möjligheten om de fick den.

Vi noterar att stadens borgerliga majoritet inte vill använda sig av möjligheten att förbjuda dubbdäck på flera gator, med förevändningen att åtgärden inte finns i åtgärdsprogrammet. Trafikkontoret vill inte använda möjligheten att förbjuda viss tung trafik på Hornsgatan, trots att åtgärden har ingått i åtgärdsprogrammet från 2005.

Vid en interpellationsdebatt i riksdagen i februari 2012 anförde infrastrukturministern Catharina Elmsäter-Svärd följande:

"Min uppfattning är att när det gäller miljözonerna, som var en del av interpellationerna, har vi gått vidare i den del som

gäller de tunga transporter. Vi har inte sagt nej eller avbrutit den del som gäller för personbilarna, utan den bereds fortfarande – om än inte i den takt som Åsa Romson tycker vore bra.”

Ministern motiverar sin bristande vilja att ge kommuner ytterligare styrmedel bl.a. med argumentet att kommunerna inte använder de styrmedel de redan har. Hela debatten kan läsas på http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Kammaren/Protokoll/Riksdagens-protokoll-2011127_GZ0976/#{46D5A8DD-7C97-4096-BF7B-CE041F328CB2}

På motsvarande sätt motiverar förvaltningen och tidigare den borgerliga majoriteten i nämnden sin ovilja att gå vidare med utökat dubbdäckförbud med förevändningen att miljöministern inte fattat beslut om detta ärende, som legat på hennes bord sedan december 2012. Miljöministern har i detta ärende också skyllt sin brist på handlingskraft med kommunernas ovilja att använda de styrmedel man redan har.

Vi anser att det är ett ovärdigt spel som de borgerliga partierna för när staden skyller sin passivitet på regeringen, medan regeringen i sin tur skyller sin passivitet på kommunerna. Denna ansvarspingpong måste få ett slut - den drabbar stockholmsbarnens hälsa. Människor dör på grund av den hälsovådliga luften i staden.

Vi vill för övrigt påpeka att vi inte delar uppfattningen att nämnden inte kan förelägga trafikkontoret att förbjuda dubbdäck på flera gator därför att regeringen ligger på beslutet om åtgärdsprogrammet. Som Mark- och miljödomstolen påpekade i sitt beslut 2012 har nämnden tillsynsansvar för att se till att normerna klaras, inte över åtgärdsprogrammet. Vår tolkning är att vi kan både kräva mer än åtgärdsprogrammet, eller mindre - så länge normen klaras.

Vi vill dessutom påpeka att tillsynsrapporten är missvisande på en punkt. I rapporten står att Mark- och miljödomstolen ansåg “att det inte ligger tillräckliga förutsättningar för ett tillsynsinslag enligt 26 kap miljöbalken”. Men domstolen har inte tagit ställning på detta sätt. Det som domstolen framförde är att det inte framgår ifall det ligger tillräckliga förutsättningar för detta tillsynsinslag. Det är bl.a. detta som miljö- och hälsoskyddsnamnden ska redovisa.

3) Mikael Magnusson m.fl. (S) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

- 1 Att godkänna rapporten.
- 2 Att kommunstyrelsen bör tillsätta en arbetsgrupp med uppgift att föreslå snabba åtgärder mot luftföroreningar och buller.
- 3 Att översända rapporten till regeringen med begäran om skyndsamt beslut om rätt att införa miljözon för lätta fordon.
- 4 Samt anföra följande:

Luftföroreningarna inte minst partikelhalterna har nivåer som drabbar stockholmarnas hälsa, och därtill riskerar att dra dryga EU-böter över Stockholm. Tillsynsrapporten 2013 om vägtrafiken visar att överskridandena är stora, och att även bullernivåerna är fortsatt bekymmersamma.

För att varaktigt åtgärda dessa problem krävs flera långsiktiga och strukturella åtgärder, som till exempel att möjliggöra att en ökad del av biltrafikresandet kan föras över till kollektivtrafik. Men dessutom måste ett knippe av omedelbara åtgärder till - som införande av dubbdäcksavgifter, ytterligare insatser för städning och spolning av gatorna, översyn av hastighetsbegränsningar och möjligheter till omledning av trafik m.m. ’

Åtgärder brådskar. Stockholmarna kan inte gå in i ännu en vinter/vår där utsläppsnivåerna ligger över gränsvärdena och på nivåer som är direkt skadliga för de drabbade hälsa. Därför behövs åtgärder nu. En arbetsgrupp med representanter från bland annat berörda förvaltningar bör tillsättas, och snabbt arbeta för att ta fram verk samma och snabbt genomförbara förslag för bättre luftkvalitet och lägre buller.

4) Stellan F Hamrin (V) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

Godkänna rapporten

Föreslå tillsättandet av en arbetsgrupp för att kortsiktigt minska buller och luftföroreningar genom ex. dubbdäcksförbud och hastighetsbegränsningar samtidig som mer långsiktiga åtgärder i form av stoppad Förbifart, minskad privatbilism och ökad kollektivtrafik vidtas.

Därutöver anföras att rapporten tydligt visar på de allvarliga skador som trafiken i Stockholm stad skapar. De omfattande studier (SCARP) som bl.a. TRV initierade med anledning av Förbifart Stockholm – och som TRV nu lagt åt sidan – understryker allvaret i situationen för bl.a. de 30 – 40 % av befolkningen som av Socialstyrelsen klassas som särskilt känsliga.

De problem med buller och dålig luft som rapporten tar upp skapas främst av biltrafiken och innebär inte bara skador på människor utan begränsar också byggandet mer än önskvärt. Det borde vi det här laget stå uppenbart för de flesta att nuvarande utveckling är ohållbar. Ett första steg är självfallet av avbryta Förbifarten till förmån för kollektivtrafik. Luften i Förbifarten kommer att bli direkt skadlig och TRV tycks ha gett upp arbetet med att reducera halterna, som enligt berörda forskare kan skada känsliga personer (se ovan).

Därutöver vill vi understryka behovet av att snarast komplettera stadens kylsystem med en berganläggning för lagring av snö för att slippa slänga denna resurs i vattnet.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Magnus Liljegren (FP).

Reservation

Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Mikael Magnusson m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Stellan F Hamrin (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Magnus Liljegren (FP) enligt följande:

Att komma till rätta med luftkvaliteten i staden är stadens mest prioriterade lokala miljöfråga. Staden har redan infört en rad verkningfulla åtgärder, såsom dubbdäcksförbud och dammbindning, och arbetar kontinuerligt med att inventera och testa nya lösningar. Under 2014 kommer också en hastighetssänkning till 30 km/h att prövas för de gator som lider av luftkvalitetsproblem. Samtidigt kvarstår problemen

med att staden saknar rådighet över de mest verkningsfulla åtgärderna, såsom trängselskatten och möjligheten att införa en dubbdäcksavgift. Därför är det mycket glädjande att regeringen nyligen har meddelat att en utredning ska tillsättas för att titta på hur kommunerna ska kunna ges möjligheten att införa en lokal dubbdäcksavgift. Detta är en fråga som staden har drivit under lång tid och det är vår förhoppning att denna utredning skyndsamt ska kunna presentera ett förslag som gör det möjligt för Stockholm att använda detta mycket effektiva redskap i kampen mot luftföroreningarna.

§ 32

Hållbar återföring av fosfor

Remisser från Miljödepartementet

Dnr 2014-802

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande och nämndens beslut till Miljödepartementet med kopia till kommunstyrelsen.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att justera paragrafen omedelbart.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 6 mars 2014.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Magnus Liljegren (FP) och vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) föreslår (se beslutet).
- 2) Mikael Magnusson m.fl. (S) och Stellan F Hamrin (V) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

Delvis tillstyrka förvaltningens förslag.

Avvakta med regler för återföring av fosfor och metaller till åkermark i väntan på mer kunskap.

Därutöver anföra att gifter i föda är ett långsiktigt, allvarligt

problem som riskerar att bli självförstärkande när födoresor återförs till odlad mark. Det finns också en risk att förhöjda gifthalter i bio-gödsel blir normgivande för halterna i konstgödsel, som också de är för höga.

De cirkulationssystem som idag är möjliga riskerar leda till successivt allt högre halter i systemet. Det finns idag möjligheter att utveckla processer för isolering av både fosfor och gifter i organiska (och oorganiska) system även om de idag inte är kommersiellt lönsamma. Dessa processer bör utvecklas vidare och – om så visar sig nödvändigt – subventioneras för att skapa återvinningssystem som är verkligt hållbara och kan drivas utan vinstintresse. Detta underlättas av ett återförande av dessa system i samhällets ägo.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Magnus Liljegren (FP) och vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP).

Reservation

Mikael Magnusson m.fl. (S) och Stellan F Hamrin (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

§ 33

Förvaltningschefens resa till Vancouver

Dnr 2014-3920

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningschefens resa till Vancouver den 26-29 mars 2014.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 11 mars 2014

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 34

Deltagande vid FAH:s (Föreningen för allmänt hälsoskydd) vårmöte i Stockholm den 2-3 april 2014

Nämnden behandlar deltagande vid FAH:s vårmöte den 2-3 april 2014.

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att bevilja deltagande för som högst sex ledamöter vid FAH:s vårmöte den 2-3 april 2014.

§ 35

Deltagande vid Tyresåns vattenvårdsförbunds seminarium, Planera rätt för vatten, den 8 april 2014

Nämnden behandlar deltagande vid Tyresåns vattenvårdsförbunds seminarium den 8 april 2014.

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att bevilja deltagande för intresserade ledamöter vid Tyresåns vattenvårdsförbunds seminarium, Planera rätt för vatten, den 8 april 2014.

§ 36

Förvaltningschefens information

Förvaltningschefen Gunnar Söderholm informerar om det material som delats ut i samband med sammanträdet samt kort om rättsfallspromemorian.

Gustaf Landahl informerar kort om den reseberättelse som delats ut till ledamöterna.

Daniel Selin informerar om att de tecknat en överenskommelse med Stockholms universitet.

Pia Winbladh Högfors informerar om att de på hennes avdelning har två examensjobb.

Vid protokollet

Kristofer Stjernqvist